
TÜTÜNCÜ: TELAFER'DEN AYRILAN TÜRKMENLERİN YÜZDE 35'İ BÖLGEYE DÖNEBİLDİ

22.02.2019

Star (21 Şubat 2019)

AA

Tütüncü, DAEŞ'in yenilgiye uğratılmasının ardından Türkmenlerin Telafer'e geri dönüşü, Irak'ın yeniden inşası, Kerkük'teki yönetim ve valilik tartışmaları ile Türkmen Reform Partisi Milletvekili Muna Kahveci'nin Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Parlamento Başkan Yardımcılığına seçilmesine ilişkin, AA muhabirine değerlendirmelerde bulundu.

Mehmet Tütüncü, terör örgütü DAEŞ'in, 2014'te Musul'un Telafer ilçesini ele geçirmesinin ardından bölgede yaşayan Türkmenlerin önemli bir kısmının kentten ayrılarak Irak'ın çeşitli yerlerindeki kamplara yerleşmek zorunda kaldığını anımsattı.

Tütüncü, DAEŞ'in yenilgiye uğratılmasının üzerinden 1 yıl geçmesine rağmen altyapı ve güvenlik sorunlarının devam ettiği Telafer'e geri dönüşlerin yeterli oranda olmadığını vurguladı.

DAEŞ'e yönelik 2017'de yapılan son operasyonlarda, 400 bin Türkmenin yaşadığı Telafer'de neredeyse hiç sivilin kalmadığına işaret eden Tütüncü, "Terör örgütü DAEŞ bitmesine rağmen ülkede henüz ciddi bir yapılanmaya gidilmedi." diye konuştu.

Tütüncü, Telafer'e son zamanlarda sadece yüzde 35 oranında bir geri dönüş olduğunu belirterek, "İnsanların geri dönememe sebepleri, altyapı yetersizliği ve bölgenin asayiş yönünden henüz tam kontrol altına alınamaması. Pek çok ev yıkık, okullar harabe halde, yol, elektrik ve su gibi konularda bölge henüz çok yetersiz." ifadesini kullandı.

IRAK'IN YENİDEN İNŞASI

Kuveyt'te Şubat 2018'de yapılan "Irak'ın yeniden inşası" konulu konferansa katılan ülkelerin, Bağdat yönetimine hibe ve kredilerin dahil olduğu 30 milyar dolar yardım teklif ettiğini hatırlatan Tütüncü, bir yıl boyunca yardımlar konusunda ciddi anlamda bir gelişmenin yaşanmadığını belirtti.

Öte yandan, Irak hükümetinin Türkmen bölgelerindeki altyapı ve güvenlik problemlerine yönelik gösterdiği çabaların yetersiz olduğunu vurgulayan Tütüncü, şöyle devam etti:

"Projeler, hükümet tarafından hazırlanmalı, ihaleler yapılmalı ve bir an önce işe başlanmalı. Aksi taktirde bu insanların dramı beşinci yılına giriyor. Dolayısıyla bunu bir an önce sonlandırmak ve bu insanların geri dönüşünü sağlamak için iş imkanlarının, okulların ve hastanelerin, yolların, elektrik, su ve bütün diğer sosyal hizmetler ile güvenliğin sağlanması gerekiyor."

Türkiye'nin, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) aracılığıyla savaşın yaşandığı Türkmen bölgelerinde enkazın kaldırılması, yol ve okulların tekrar kullanılabilir hale gelmesi noktasında destek sağladığını belirten Tütüncü, "Projelerin çıkmasının ardından Türkiye elinden geleni yapacaktır, burada birinci görev Irak hükümetine düşüyor." dedi.

KERKÜK'TE ORTAK YÖNETİM ÖNERİSİ

ABD'nin, Peşmerge'nin Kerkük'e geri dönüşü konusundaki önerisinin tavsiye niteliğinde olduğunu, Türkmenler ve Arapların, Peşmerge'nin kente geri gelmesini onaylamadığını savunan Tütüncü, "Kerkük, Tuzhurmatu ve diğer Türkmen bölgelerinde o bölgenin halkından oluşacak bir güvenlik gücü kurulmalıdır. Etnik yapıyı da dikkate alarak, Irak Savunma Bakanlığına bağlı bir güvenlik gücü oluşturulsun." önerisinde bulundu.

Öte yandan, ABD'nin kentin ortak yönetilmesi yönündeki önerisini destelediklerini söyleyen Tütüncü, şunları kaydetti:

"ABD'nin dediği doğru bir şey var. Kerkük ve diğer bölgelerde yüzde 32 oranında bir idari yapılanmaya gidilsin. Türkmenler, Araplar ve Kürtler arasında, şehirdeki güvenlik, idari hizmetler ve devlet birimlerinde paylaşım olsun. Geri kalan yüzde 4'ü de Hristiyanlara tanınsın, dolayısıyla şehir ortak yönetilsin. Bu çok uzun vadeli bir çözüm değil, ama en azından kısa vadede şehrin kontrolünün sadece bir gücün ele geçmesini engellemek için doğru olabilir."

KERKÜK VALİLİĞİ TARTIŞMASI

Kerkük Valisinin, Türkmen olması gerektiğini dile getiren Tütüncü, Türkmenlerin uzun yıllara dayanan bir devlet geleneğinin olduğunu vurguladı.

Tütüncü, "Irak'ın bugün 15 vilayetini Arap valiler yönetiyor. 3'ünü Kürt valiler yönetiyor. En azından bir vilayeti Türkmenlere verin ki Kerkük'te barınan unsurları eşit mesafede tutacak bir yönetim anlayışını nasıl yaşatacağımızı Irak'a göstermek istiyoruz." diye konuştu.

Bununla birlikte Türkmenlerin valilik konusundaki önerisine son dönemlerde KDP'nin olumlu yaklaştığını belirten Tütüncü, "KDP, hem yüzde 32 konusunda hem de Türkmenler ve Arapların onaylayacağı tarafsız validen yana tutum sergiliyor. KYB ise hala partizan ve aşırı taraf olan birisini getirip işleri kendi lehine çevirmeye çalışıyor." ifadesini kullandı.

"MUNA KAHVECİ, KDP'NİN KONTROLÜNDE"

IKBY Parlamentosu'nda 18 Şubat'ta yapılan oturumda Türkmen Reform Partisi Milletvekili Muna Kahveci'nin Meclis Başkan Yardımcılığına seçilmesine de değinen Tütüncü, "Bir yandan Türkmen

olması sevindirici ancak Muna Kahveci'nin Irak'taki Türkmen davasıyla ilgisi olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Maalesef öteden beri KDP'nin kontrolünde ve onun projesiyle çalışan birisi olduğundan dolayı bunun tam anlamıyla bir Türkmeneye verildiğini kabul edemeyiz." değerlendirmesinde bulundu.

ITC Türkiye Temsilciliğı görevine şubat ayının başında geldiğini hatırlatan Tütüncü, "Bizim çabamız Türkiye ile Irak arasındaki ilişkileri geliştirmeye yöneliktir. Irak'ın, Türkiye'nin tecrübelerinden yararlanmasını ve Türkmenlerin iki ülke arasında kardeşlik köprüsü olmasını istiyoruz." görüşünü dile getirdi.

<https://www.star.com.tr/dunya/irak-turkmen-cephesi-turkiye-temsilcisi-mehmet-tutuncu-telaferden-ayrilan-turkmenlerin-yuzde-35i-bolgeye-donebildi-haber-1435598/>

Kaynak/Source: